

човеъци, които Въшнйтъ употребява съвсем когато иска да развълнува свѣта, какъто во времето на распространяването на свѣщенната си религія. Олинѣтъ бѣше най-способенъ да огласява, защото той не бѣ създаденъ освѣнъ за страдація, чито са боеше, чито са отчайваше искоги и самъ той вдъхновенъ вдъхваше и на другите ревността къмъ вѣрата. Умътъ на таквъзи човеъци распалва страстьта имъ, и страстъта е оръдие на дѣлата имъ, и чрезъ волята си побѣдяватъ сърцата на хората, когато са показватъ че употребяватъ само силата на разсѫдъка си. Нема нищо поприлепкаво отъ вѣстърженността: вѣстърженността е аллегоріята за баснята за Орфея, тя одушевява камъниетъ, укротява звѣроветъ; тя е духътъ на искренността, безъ нея нито истинната тѣржествува.

Олинѣтъ прочее не остави Апикидъ да избѣгне, той го стигна и му рече:

— Не са чуди, Апикиде, ако ти са виждамъ дотегналъ като ръскалащамъ дѣлбоначата на ума ти, който възвълнуванъ са скита по тьмы и сумнителни разсѫжданія. Не са чуди, казвамъ, но потъри малко. Бѣди добръ, моли са; мракътъ ще исчезне, вълнуваніето ще утихне и този богъ, който едно време ходи по Самарийскытъ воды, ще стъжи на волнытъ за спасеніето на душата ти! Нашата религія е строга, но въ дароветъ си изобилна; тя пон съ минутни горчевини, но награждава съ безсмъртно блаженство.

— Тѣзи обѣщанія, отговори съ упорство Апикидъ, сѫ мрежи въ които са сплитатъ краката на човеъците; о, колко сѫ прекрасни обѣщаніята които ма докарахъ въ светилището на Изида!

— Но испитай си разума, пое Назарянинътъ. Може ли да бѫде добра една вѣра която докача иправите? Учите са да служите на божовете, но, ради бога! какви сѫ божествата ви? И, както вы съми исповядате, какви сѫ дѣлата имъ, какви сѫ качествата на природата имъ? Не ги ли представяте като по жестоки и отъ злодѣйцитѣ? а между туй заповѣдать вы да ги обожавате за светостъта имъ? И самъ си Зевсъ що е друго, освѣнъ единъ блудникъ и отцеубийца? А какви сѫ по долнытъ богове освѣнъ негови подражатели? Заповѣдать вы да не убивате, а вѣй служите на убийцитѣ; не трѣба да блудствувате, а вѣй катите съ цвѣты жертвениника на блудника. Туй сичко е горчива иронія срѣща светото естество на природата, която е вѣрата. Но обирнете сега ума си къмъ едина, единственаго и истиннаго бога! Въ неговото светилище азъ искамъ да та заведѫ. Той ти са вижда погоренъ, потаинственъ, необлеченъ въ слабостите на